

virker til at skabe en så effektiv og sikker frihedsberøvelse som muligt.

Det er i den forbindelse omtalt ovenfor, at straffeloven kriminaliserer undvigelse i den forstand, at bistand til den, som undviger, er strafbar, jf. straffelovens § 124, stk. 1. Undvigelse er derimod ikke strafbar for den, som undviger.

Hensynet til at begrænse antallet af flugter og flugtforsøg taler efter Justitsministeriets opfattelse for, at også den, som flygter eller forsøger herpå – og ikke kun personer, som eventuelt bistår vedkommende – bør kunne straffes.

Hertil kommer, at det umiddelbart kan virke stødende for retsbevidstheden, at det alene er bistand til undvigelse, der er strafbar, mens det ikke er strafbart for den anholdte eller fængslede at flygte fra politiet eller fra det fængsel eller arresthus mv., hvor den pågældende opholder sig.

På den anførte baggrund foreslår Justitsministeriet, at straffelovens § 124 ændres, således at det i fremtiden bliver muligt at straffe også den, der flygter som anholdt eller fængslet.

2.2.1. Ligesom den nugældende bestemmelse i straffelovens § 124, stk. 1, omfatter den foreslåede bestemmelse både anholdte og fængslede. Derimod omfatter forslaget ikke tvangsanbragte personer, hvilket indebærer, at der fortsat alene vil kunne idømmes straf til den, som måtte yde bistand til en tvangsanbragt persons undvigelse. Udenfor bestemmelsen falder således f.eks. personer, der i medfør af straffelovens §§ 68 og 69 er dømt til anbringelse i hospital for sindslidende eller i institution for personer med vidtgående psykiske handicap.

Efter bestemmelsen er en fængslet en person, der afsoner fængsels- eller forvandlingsstraf for bøde, er anbragt i forvaring eller er varetægtsfængslet. Bestemmelsen omfatter således indsatte i arresthuse og fængsler, herunder indsatte i såvel åbne som lukkede fængsler.

Desuden omfatter bestemmelsen personer, der i medfør af straffuldbyrdslovens § 78 afsoner fængselsstraf på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution (alternative afsoningsformer) og personer, der i medfør af udgangsbekendtgørelsen § 50 afsoner fængselsstraf under udstationering fra fængsel eller arresthus, ligesom bestemmelsen omfatter personer, der i medfør af straffelovens § 74 a, stk. 1, efter rettens bestemmelse skal undergive sig en struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling (ungdomssanktion). Endvidere omfatter bestemmelsen varetægtsarrestanter, der i medfør af retsplejelovens § 765, stk. 2, nr. 3, efter rettens bestemmelse har op-

hold i egnet hjem eller institution (surrogatanbragt), eller som i medfør af retsplejelovens § 777 er anbragt i anstalt for personer, der udstår fængselsstraf eller forvaring, eller i hospital mv. (overført til fuldbyrdesanstalt mv.). Det er naturligvis en forudsætning, at der i det enkelte tilfælde er tale om en anbringelse, som har karakter af frihedsberøvelse.

Bestemmelsen omfatter endvidere anholdte. En person, der flygter fra politiet efter at være blevet anholdt i forbindelse med et strafbart forhold, vil således – forudsat de øvrige betingelser for strafansvar er opfyldt – kunne straffes for overtrædelse af bestemmelsen. Det samme gælder en person, der af private tages på fersk gerning i forbindelse med et strafbart forhold, og som flygter fra tilbageholdelsen, jf. herved retsplejelovens § 755, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse omfatter ikke udlændinge, som er varetægtsfængslet eller i øvrigt frihedsberøvet efter de særlige regler i udlændingeloven. Det bemærkes herved, at frihedsberøvelse i en række af disse tilfælde sker med henblik på i givet fald hurtigt og effektivt at kunne udsende vedkommende af landet. Det ville derfor i de pågældende tilfælde ikke være i overensstemmelse med formålet med udlændingelovens regler om frihedsberøvelse, hvis der over for vedkommende udlænding – som efter flugt eventuelt på ny pågribes her i landet – skulle rejses straffesag i anledning af flugten med henblik på efterfølgende fuldbyrdelse af den idømte straf, inden udsendelse af landet herefter kunne gennemføres.

2.2.2. Som nævnt kræves det efter den foreslåede bestemmelse, at den anholdte eller fængslede flygter. Heri ligger, at den anholdte eller fængslede aktivt unddrager sig den frihedsberøvelse, som den pågældende i anledning af en mistanke om et strafbart forhold eller afsoningen af en fængsels- eller forvandlingsstraf for bøde mv. er underlagt. Bestemmelsen vil således f.eks. omfatte den indsatte, som måtte flygte fra lukket fængsel eller arrest.

En varetægtsfængslet, der er surrogatanbragt, eller en indsat, der er anbragt i et åbent fængsel eller under alternative afsoningsformer, f.eks. i sikrede institutioner for børn og unge eller i kriminalforsorgens pensioner, vil være at anse for flygtet, hvis den pågældende forlader anbringelsesstedet uden tilladelse. Det samme gælder, hvis en indsat i forbindelse med transport eller under ledsaget udgang undviger fra transporten eller den ledsagende fængselsfunktionær.

Derimod vil det ikke være strafbart efter den foreslåede bestemmelse, hvis en indsat udebliver fra fængslet efter uledsaget udgang. Sådan udeblivelse vil